

Efter vores opfattelse er det sådan, at for at fastholde Danmarks renommé som et land med uafhængig forskning af høj kvalitet, må vi sikre, at de privatfinansierede forskere ikke ligger under for pression fra deres arbejdsgiver.

Det er jo rigtigt, som ministeren siger, at man har langt mere samarbejde af den karakter i andre lande, f.eks. i USA. I USA beskæftiger man sig jo faktisk seriøst med at undersøge konsekvenserne af det her, og der har man jo for nylig i en undersøgelse konstateret, at da man gennemførte en undersøgelse af 3.200 forskere, var der godt 15 pct., som havde ændret design, metode eller resultater i deres forskning på grund af pres fra arbejdsgiverne.

Kl. 10.20

Man kan sige, at sådan er det ikke i Danmark. Det siger videnskabsministeren i hvert fald, men hvis man f.eks. går tilbage til Mandag Morgen fra november måned sidste år, hvor man undersøger, hvordan det er med den medicinske forskning i Danmark, når den enten udføres af private, af privat-offentligt samarbejde eller af det offentlige, ja, så kan man jo ensidigt konstatere, at når det kun er de private, der finansierer det, så er resultaterne meget positive, når det er et samarbejde, er de lidt mindre positive, når det er det offentlige, er de meget lidt positive.

Det kan naturligvis i en række konkrete situationer hænge sammen med tilfældigheder, men efter min opfattelse er det ret entydigt sådan, at de, der betaler, har mulighed for at udøve indflydelse.

Privat medfinansiering af offentlig forskning indebærer altså risiko for, at forskningen skævvrides. Det bliver de områder, som de private firmaer for omdømmets skyld skal udforske, der får opmærksomheden og forskerkræfterne, mens andre områder lades i stikken.

Bare et enkelt eksempel: På Rigshospitalet i dag er to tredjedele af al forskning finansieret udefra. Det betyder, at hospitalets egen indflydelse på prioriteringen af forskningen formindskes voldsomt. Nogle specialer får mange penge, mens andre, som måske ikke er så prestigefyldte, mangler udstyr, mandskab og tid til forskning.

Behandling prioriteres højt, mens forskning i forebyggelse kører på pumperne, og det er jo sådan set ikke så underligt. Medicinalindustrien må nødvendigvis være mere interesseret i at finde på nye behandlingsformer, ny medicin frem for at ofre ressourcer på forebyggelse, som kunne underminere salget af medicin.

Et andet eksempel er forskning i open source-løsningers anvendelighed inden for en række områder. Det er jo ikke et område, som man ligefrem kunne forestille sig at Microsoft ville kaste sig ind i og være medfinansierende af. Til gengæld kan man så konstatere, at der går offentlige midler til Microsoftforskningen i Danmark.

Vi mener altså, at der er mange problemer i det her, og derfor håber vi da på, at der i Folketinget vil være en større forståelse, end der har været fra ministerens side, for, at der er brug for nogle konkrete tiltag for at sikre, at vi stadig har en offentlig, uafhængig forskning i Danmark.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen.

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg må sige, at ordlyden i dagens forespørgsel fra Enhedslisten ikke på nogen måde skjuler Enhedslistens holdning til private virksomheder. Ethvert samarbejde mellem offentlige forskningsinstitutioner og private virksomheder, ja, det er nærmest en garanti for, at forskningens hæderlighed bringes i kraftig fare.

Det ærgrer mig, at Enhedslisten nærer en så udtalt mistro til det danske erhvervsliv, som jeg egentlig finder at denne forespørgsel grundlæggende er udtryk for. Samtidig får man det indtryk, at erhvervslivet nærmest har besat de danske universiteter og fjernet forskerfriheden. Men virkeligheden er nu ganske anderledes.

I Danmark udgør den del af den offentlige forskning, som er finansieret af erhvervslivet, kun 3,1 pct., og når det gælder universitetsforskning, ja, så er vi nede på 2,7 pct. Det betyder, at vi i Danmark ligger betydeligt under gennemsnittet, hvad enten vi sammenligner os med OECD eller EU.

Når vi ser på, hvor stor en andel af den offentlig finansierede forskning, der udføres af private virksomheder, så ligger vi også lavt med kun 6 pct., mens andelen er dobbelt så stor i Finland og endnu større i Sverige.

Kun 7 pct. af små og mellemstore virksomheder og 29 pct. af store virksomheder i Danmark samarbejder i dag med universiteterne om forskning og udvikling. I Venstre er det vores ønske, at langt flere virksomheder kommer i kontakt med universiteterne. Alle er jo klar over, at vi fremover har brug for et højere vidensniveau i vores produktion, og så er det selvfølgelig naturligt, at man henvender sig til universiteter-